

Demokrasinin sıhhati bireysel karar verebilen nüfusla doğru orantılıdır. Türkiye’de, aşiret yapısına bağlılığı koruyan belli ve bölgesel bir nüfus dışında, sağlıklı bir demokrasiye dayanak sağlayacak nüfus, çoğunluğu teşkil ediyor. Milletimiz kendi mukadderatının kararını sandık başında kendisi veriyor.

Öte yandan, demokratik bilincin eğitim ile esaslı bir alâkası yok. Eğitim sonuçta şu veya bu şekilde beynin biçimlendirilmesini içerir. Biçimlendirilmiş bir beyinde insanın hür iradesinden neyin kaldığı tartışılır. Velez ki, eğitimin vatandaş biçimlendirme işlevi ortadan kalksın. Bu ise mümkün değildir. Siz yapmazsanız bir başkası gelir, sizin vatandaşınızı kendi şekline, kalıbına sokar. Örnek için bir sağınıza, bir de solunuza bakmanız yeterlidir. Dolayısıyla demokrasi eninde sonunda mamul yurttaşlar ile imalat hatası vatandaşların birbirini dengelemesinden ibaret kalacaktır.

“Üretilen” yurttaş bir siyasî oluşum için en yeğ tercihtir. Lakin sayı az olacağı için “yönlendirilen” yurttaşlarla takviyeleri gerekir. Nihaî başarıyı ise “seçtirilen” vatandaş sayısının çokluğuyla yakalarlar. Seçene seçtirtebilen, seçilir.

Bir parti daha çok seçmen kazanabilmek için daha çok gülücük mü dağıtacaktır? Elbette hayır. Üzerine etiketini koyacak, niteliklerini gösterecek ve ona göre görücüye çıkacaktır. Öbür türlü, hepsi seçmenin beklediği aynı gülücüğü dağıtan partilerin birbirine benzemesi, seçmenin karşısına aynı kimlikle çıkmaları, siyasî yozlaşmanın belirtisi olacaktır. Bu durum fikrin değil, kişilerin önem kazandığının işaretidir ve gelişmiş bir toplumda çok tehlikeli bir gerilik ifâdesidir.

Taraftar üretecek kurumları çok az olan veya çalışmayan, yönlendirme yapacak kitle iletişim sistemi ise neredeyse hiç bulunmayan, ama oyunu artırması gereken bir MHP’nin kısa vadede yapabileceği tek şey üçüncü adım olarak gözüküyor. Tabii oy artırma ve nihayet iktidara gelme gibi bir amaç var ise. Birinci ve ikinci adımlar için uzun vadeli tasarılar gerekir; bunu da birileri gündemine alır almaz o başka. Ama şu an eldeki az kaynaklarla en fazla seçmene hitap etmek ve gönüllerini çalmaktan başka yapacak hiçbir şey bulunmuyor.

Bu nasıl olacak? İki büyük hataya düşmeden: Yapısallıktan beklenti ve öncelikle seçmenin isteğine hitap. Mevcut durumun, güncel iç ve dış gelişmelerin oyları MHP’ye yönelteceği beklentisi yanıltır ve böyle olmadığı anlaşılan yakında bir kez daha görülecektir. Değil mevcut durum, şu an Sakarya’da Yunan kuvvetleri olsa da İstiklal Harbi tekrarlanıyor olsa bile, oyların doruktaki milli heyecanın etkisiyle MHP’ye akacağını hesaplamak yanlış olur. Yapısallığın elbette etkisi oluyor ama çok az. 1999 seçimleri bunun iyi bir örneğidir. Oylar kim çalışırsa ona gidiyor. Ve tabii akıllı çalışana.

Öncelikle seçmenin isteğine hitap ise siyasetin kısır döngüsünü oluşturuyor ve bir ucu her köye baraj vadeden ‘zübük’ tipi siyasete çıkıyor. Hâlbuki dikkat edilmeyen bir husus var: Hiçbir parti baraj yapmayacağız demiyor; hiçbir aday hizmet için yapılacaklar arasında farklı bir şeyden bahsetmiyor. Ama birileri oy alıyor, birileri kemik seçmeniyle (üretilen taraftarla) baş başa kalıyor. Kanaatimce belirleyici olan şey seçmenin istediğini yapmak değil, istemediğini yapmamaktır. Bu yüzden partilerin vaatleri yüzde 99 oranında uyuşur, ama kalan yüzde bir onları birbirinden ayırıştırır ve hatta düşman saflara sokar. O yüzde bir fark oy oranlarını, aralarındaki devasa uçurumları belirler. Ve o yüzde bir seçmenin yapılmamasını istediği şeylerle alakalıdır.

O zaman ‘öncelikle’ ne yapmalı değil, ne yapmamalı diye düşünmek gerekir. Sandıktan güçlü çıkmak, demokratik yolla iktidar kapılarını zorlamak isteyen bir parti, seçmenin çoğunluğunun neyi istemediğini bilmek ve buna uymak zorundadır. Öbür türlü, tasarıların ve vaat edilen şeylerin güzelliğini seçmenin anlamadığını söyleyerek

hayıflanmak garipçe bir teselli olacaktır. Unutmayalım ki, herkesin cebinde tasarı, elinde vaat listesi var.

Türkiye’de sandığı gitmeyen vatandaşın tamamına yakınının sağ görüşlü olduğunu düşünürsek, toplamda nüfusun yüzde 80’inin CHP fikrini istemediği görülüyor. Ancak CHP ile Atatürk’ü özdeşleştirip bu sayıyı Atatürk sevgisine uygulamak büyük yanlış olur. Zira halkın rahat yüzde 80’i Atatürk’ü çok seviyor. Bu yüzden, CHP’nin istismar ettiği Atatürkçülük dışındaki kodlarının istenmezlikte belirleyici olduğunu anlıyoruz. Dolayısıyla, MHP Atatürk dışındaki konularda CHP’ye yaklaştığı oranda nüfusun çoğunluğunun nazarındaki istenmezlik alanına girmiş olacak ve sonuç sandıktan acı bir faturayla çıkacaktır.

Bunun tersi öneri MHP’nin AKP’ye benzemesi midir? Kesinlikle hayır. İnsanlar aslı dururken suretine itibar etmeyecektir ve zaten AKP’ye benzemiş bir MHP’nin varlığına ihtiyaç kalmayacaktır. Feshetmek daha iyi olur. Burada da yapılacak iş AKP’nin istenmeyenlerini bilmektir. Bahsettiğimiz yüzde 80’lik nüfusun yarısı AKP’yi istemiyor, ancak kalan yarının da sadece üçte biri MHP’ye göz kırıyor. Geriye, AKP’nin (ve benzerlerinin) diyelim yüzde 40’lık oyunu kemikleşmiş bile saysak, MHP’nin önünde AKP’ye hiç dokunmadan o oranı yakalayacak, en azından rahat yüzde 30’a ulaştıracak bir potansiyel bulunuyor.

Elbette arazideki durum kâğıt üzerinde görüldüğü gibi değil. Fakat yola çıkmadan önce kâğıt üzerindeki görünümü bilmek gerekir. Bu görünümünden öğrendiğimiz şey, beklentinin CHP’ye hiçbir şekilde benzemeyen ve AKP’nin istenmeyen özelliklerini paylaşmayan bir MHP olduğudur. Açık ifadeyle, din ağırlıklı bir söylem MHP’ye oy getirmeyecektir, ama din karşıtı en küçük bir ifade büyük oy kaybettirecektir. Bunun formülü ise MHP’nin ‘Müslüman Türk’ün partisi olduğunu anlatmak ve göstermek, buna karşılık Müslüman Türk’ün büyük çoğunlukla benimsediği ve istediği laik cumhuriyetin doğru adresinin MHP olduğunu ibraz etmektir. Bu ikinci husus CHP ile buluşma değil, esas ayrışma noktasıdır. Çünkü halkın ezici çoğunluğu laik cumhuriyeti isterken, CHP ‘ezici’ bir azınlığa dayanmak zorunda kalmaktadır. Üstelik CHP oylarının büyük bir kısmı da demokratik açıdan sağlıklı oylar değildir ve bazı alt kimliklerin kitlesel olarak sandığa akışını yansıtır. Seçmen tercihinde belirleyici unsur olarak alt kimlikleri çıkarttığımızda CHP’nin ciddi bir oy kalmıyor.

Öte yandan, belirttiğimiz gibi, demokratik tavrın eğitimle bir ilişkisi olmadığı gibi, dünyadan haber almak için de eğitilmiş olmaya gerek yok. Bugün Anadolu halkı bin türlü basın ortamından Türkiye’de ve dünyada olup bitenleri gayet güzel takip etmekte ve değerlendirmektedir. Karşımızda bilgili bir toplum bulunuyor. Kendisine hitap edenin de bilgili olmasını bekliyor. İnsana en büyük hakaret zihnini aşağılamaktır. Aday bu halka önce istemediği şeylerden uzak olduğunu göstermek, ardından da teknik içerikli bir dille ne yapacağını anlatmak zorundadır. Unutmayalım ki, mahallesine baraj yapılacağı vaadine kandığını düşündüğümüz seçmen, zaten oy kullanmamaktadır ve etkisiz vatandaştır.

Seçmenin muhafazakâr bir tercih içeriğiyle oy kullandığı kanaati de yanlış. CHP’yi istememe noktasında bu doğrudur ve belirleyicidir ama AKP’nin büsbütün muhafazakâr veya dindar saiklerle tercih edildiğini söylemek mümkün değildir. Öbür türlü geleneksel yapının daha güçlü olduğu 1970’lerde, 80’lerde Erbakan önderliğindeki yapının daha çok oy alması gerekirdi. Kabul edelim ki, 1994 belediye seçimleri bir dönüm noktası oldu ve vatandaşla büyük oranda iş yapabildiklerini gösterdiler. Belediyelerdeki başarı ile kendilerini daha rahat anlattılar. Ankara’da da MHP adına Mansur Yavaş örneği ibretlik bir vaka olmuştur. İstenmeyen özelliklerden uzak olunur ve iş yapabilme kabiliyeti gösterilirse, bu halk oyunu verir.

Öbür türlü, ayağımızı bastığımız yer dünyanın ortası olmadığı gibi, seçmen de bizim kafamızdakilere göre hareket etmek zorunda değildir. Seçmenin rızasını almayan, seçimden cezasını alır. 2012 seçimleri belirleyici öge olarak seçmenin rızasının zirve yaptığı seçimler olarak tarihe geçecek gibi gözüküyor.millethaber

Doç. Dr. Osman Karatay

www.kutluyol.org